Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/1233

12.6.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/1233,

11. juuni 2026,

millega kehtestatakse Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkonna ühise suunamisteenuse kirjeldused

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1239, millega luuakse Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkond ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/65/EL, ([1]) eriti selle artiklit 13,

pärast konsulteerimist digitaalse transpordi ja kaubanduse hõlbustamise komiteega

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2019/1239 loodud Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkonna kontekstis saavad deklarandid ja andmeteenuse osutajad (saatjad) täita oma teavituskohustusi riiklike merenduse ühtsete kontaktpunktide teavitusliidesmooduliga (RIM) loodud süsteemidevahelise ühenduse kaudu.

(2) Teavitusliidesmoodul, mis on välja töötatud kooskõlas komisjoni rakendusmääruses (EL) 2023/2790 ([2]) sätestatud kirjeldustega, tagab tehnilise koostalitlusvõime ja ühtlustatud sõnumitekogumi kasutamise andmevahetuseks riiklike merenduse ühtsete kontaktpunktidega. Enne kui saatjad vahetavad teavitusliidesmooduli kaudu riikliku merenduse ühtse kontaktpunktiga andmeid, tuleb ühenduse andmed käsitsi konfigureerida. See on nõutav ka juhul, kui ühenduse andmed muutuvad. Ühine suunamisteenus peaks selle probleemi lahendama, hõlbustades süsteemidevahelise otseühenduse automaatset konfigureerimist.

(3) Ühise suunamisteenuse puhul tuleks kasutada dünaamilist leitavust, millega tagatakse riiklike merenduse ühtsete kontaktpunktide võrgu paindlikkus ja mastaabitavus. Saatjatel peaks olema võimalik kasutada ühist suunamisteenust, et luua otsene süsteemidevaheline andmeühendus oma AS4 pääsupunkti ja teavitusliidesmooduli vahel, otsides automaatselt teavitusliidesmooduli viimaseid ühenduse andmeid.

(4) Ühise suunamisteenusega peaks vähenema vajadus inimsekkumise järele ning seetõttu peaksid proportsionaalselt vähenema kulud ja veariskid, muutes võrgu paindlikuks, kui selle osalejate ühenduse andmed, näiteks teave lõpppunktide kohta ja avalik sertifikaat, muutuvad.

(5) Koostalitlusvõime tagamiseks ja rakenduskulude vähendamiseks peaks ühine suunamisteenus põhinema samadel tehnoloogiatel ja standarditel, mida kasutatakse teavitusliidesmooduli puhul.

(6) Keskne leidjasõlm peaks sisaldama osalejate identifikaatoreid ja avaldajasõlmede asukohta ning seda tuleks majutada keskselt, et tagada selliste andmete ajakohastamine avalikus domeeninimede süsteemis (DNS).

(7) Teenuse paindlikkuse suurendamiseks ja kogu süsteemi mõjutava tõrke riski maandamiseks peaks iga liikmesriik majutama oma avaldajasõlme, mis peaks sisaldama kõiki vastava teavitusliidesmooduli vajalikke ühenduse andmeid.

(8) Selleks et tagada mastaabitavus ja paindlikkus ka riiklikke merenduse ühtseid kontaktpunkte haldavate liikmesriikide ametiasutuste jaoks, peaks liikmesriikidel olema võimalik salvestada oma avaldajasõlmedes saatjate AS4 pääsupunktide ühenduse andmed alternatiivina andmete käsitsi eelkonfigureerimisele teavitusliidesmoodulis.

([1]) ELT L 198, 25.7.2019, lk 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj.

([2]) Komisjoni 14. detsembri 2023. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/2790, millega kehtestatakse riiklike merenduse ühtsete kontaktpunktide teavitusliidesmooduli funktsionaalne ja tehniline kirjeldus (ELT L, 2023/2790, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2790/oj).

(9) Selleks et teha avaldajasõlm ühise suunamisteenuse kasutajatele leitavaks, tagada avaldajasõlme aadressi õigsus ja kättesaadavus avalikus domeeninimede süsteemis ning vältida olukorda, kus ühise suunamisteenuse kasutajad leiavad kasutuselt kõrvaldatud või olematuid avaldajasõlmi, peaks liikmesriikidel olema võimalik registreerida, ajakohastada ja kustutada avaldajasõlme andmed keskse leidjasõlme kaudu.

(10) Riiklikud merenduse ühtsed kontaktpunktid kujutavad endast piiriülest digitaalset avalikku teenust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/903 ([3]) (Koostalitleva Euroopa määrus) tähenduses. Käesoleva määrusega kehtestatakse uued siduvad nõuded, mis mõjutavad eespool nimetatud digitaalset avalikku teenust, mistõttu kohaldatakse selle suhtes Koostalitleva Euroopa määruse artikli 3 kohast koostalitlusvõime hindamise kohustust. Sellest tulenevalt on tehtud koostalitlusvõime hindamine, mille põhjal koostatud aruanne avaldatakse Koostalitleva Euroopa portaalis,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesolevas määruses kasutatakse rakendusmääruse (EL) 2023/2790 artiklis 1 sätestatud mõisteid.

Samuti kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „dünaamiline leitavus“ – mehhanism, mis võimaldab nii saatjate AS4 pääsupunktidel kui ka teavitusliidesmoodulitel saada automaatselt üksteise kohta ühenduse andmed, et luua otseühendus;

2) „eDelivery“ – komisjoni poolt välja töötatud elektrooniliste sõnumite vahetamise tehniliste kirjelduste ja standardite kogum;

3) „keskne leidjasõlm“ – eDelivery profiili kirjeldustele vastav teenuse metaandmete leidja (SML), ([4]) mis hõlbustab dünaamilist leitavust avaliku domeeninimede süsteemi (DNS) kaudu;

4) „avaldajasõlm“ – eDelivery profiili kirjeldustele vastav teenuse metaandmete avaldaja (SML), ([5]) mis säilitab saatjate teavitusliidesmoodulite (RIM) ja AS4 pääsupunktide ühenduse andmeid;

5) „ühine suunamisteenus“ – määruse (EL) 2019/1239 artikli 2 punktis 10 osutatud teenus.

Artikkel 2

Ühise suunamisteenuse kasutuselevõtmise, hooldamise ja rakendamise funktsionaalsed ja tehnilised kirjeldused, kvaliteedikontrolli mehhanismid ning menetlused on esitatud käesoleva määruse lisas.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2024. aasta määrus (EL) 2024/903, millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus (Koostalitleva Euroopa määrus) (ELT L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

([4]) https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/display/DIGITAL/SML+service.

([5]) https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/display/DIGITAL/SMP+software.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. juuni 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

ÜHISE SUUNAMISTEENUSE KASUTUSELEVÕTT, HOOLDUS JA KASUTUS

Ühine suunamisteenus koosneb kesksest leidjasõlmest, mida käitab ja hooldab komisjon, ning avaldajasõlmedest, mida käitab ja hooldab iga liikmesriik kooskõlas eDelivery kirjeldustega.

Saatjad võivad kasutada ühist suunamisteenust, et luua otsene süsteemidevaheline andmeühendus oma AS4 pääsupunkti ja teavitusliidesmooduli vahel, kasutades oma AS4 pääsupunktis teavitusliidesmooduli käsitsi eelkonfigureeritud ühenduse andmete asemel dünaamilist leitavust.

Teavitusliidesmooduli ühenduse andmete saamiseks võtab saatja AS4 pääsupunkt ühendust avaldajasõlmega, kus säilitatakse asjakohaseid ühenduse andmeid. Konkreetse teavitusliidesmooduli või AS4 pääsupunkti ühenduse andmeid säilitatakse ainult ühes avaldajasõlmes. Keskne leidjasõlm hõlbustab seda protsessi ning haldab avaldajasõlmi avalikus domeeninimede süsteemis ja võimaldab dünaamilist leitavust.

Alternatiivina saatjate AS4 pääsupunktide ühenduse andmete käsitsi eelkonfigureerimisele teavitusliidesmoodulis võivad liikmesriigid salvestada saatjate AS4 pääsupunktide ühenduse andmed oma avaldajasõlme abil.

FUNKTSIONAALNE JA TEHNILINE KIRJELDUS

Keskne leidjasõlm

Kesksel leidjasõlmel on järgmised funktsioonid:

ID	Nimi	Kirjeldus
C1	Võrguaadresside register ja otsing	Keskne leidjasõlm toimib teavitusliidesmooduli ja AS4 pääsupunktide identifikaatorite ja nende vastavate avaldajasõlmede identifikaatorite keskregistrina ning teeb need avaliku domeeninimede süsteemi kaudu leitavaks.
C2	Avaldajasõlmede keskne haldamine	Keskne leidjasõlm registreerib, ajakohastab ja kustutab avaldajasõlme metaandmeid. Liikmesriik saab hallata oma avaldajasõlme andmeid otse keskse leidjasõlme süsteemidevahelise liidese kaudu.
C3	Usaldus ja turvalisus	Keskne leidjasõlm võimaldab registreerimist ja teabevahetust üksnes avaldajasõlmede kaudu, mis esitavad kehtiva vastastikuse transpordikihi turbe (mTLS) sertifikaadi, mille on välja andnud tunnustatud ja usaldusväärne riiklik sertifitseerimisasutus kooskõlas eDelivery suunistega digitaalsete sertifikaatide kohta.

Avaldajasõlm

Avaldajasõlmel on järgmised funktsioonid:

ID	Nimi	Kirjeldus
D4	Metaandmete esitamine	Avaldajasõlm salvestab teavitusliidesmooduli või saatja AS4 pääsupunkti ühenduse andmed ja teeb need taotluse korral kättesaadavaks.
D5	Usaldus ja turvalisus	Avaldajasõlmed peavad olema internetis ligipääsetavad transpordikihi turbe (TLS) sertifikaadi abil, mille on välja andnud tunnustatud ja usaldusväärne riiklik sertifitseerimisasutus kooskõlas eDelivery suunistega digitaalsete sertifikaatide kohta.
D6	Kirjete haldamine	Avaldajasõlm võimaldab hallata (registreerida, ajakohastada, eemaldada või migreerida) teavitusliidesmooduli ja saatja AS4 pääsupunkti ühenduse andmeid, mida säilitatakse avaldajasõlmes. Selle teabe ja avaldajasõlmega seotud ajakohastused, mille tõttu tuleb domeeninimede süsteemi kirjeid muuta, sünkroniseeritakse keskse leidjasõlmega.

Avaldajasõlm salvestab vähemalt järgmised andmed:

ID	Nimi	Kirjeldus
E1	Lõpp-punktide teave	Teavitusliidesmooduli või AS4 pääsupunkti tehnilised aadressid, millele AS4 sõnumid saadetakse.
E2	Avalik sertifikaat	AS4 sõnumite krüpteerimiseks vajalik usaldusväärne avalik sertifikaat

KVALITEEDIKONTROLLI MEHHANISMID

ID	Nimi	Kirjeldus
L1	Logimis- ja jälgimisteave	Kesksel leidjasõlmel ja avaldajasõlmedel peab kvaliteedikontrolli eesmärgil olema vajalik logimis- ja jälgimisvõimekus.
L2	Eranditöötlus	Keskne leidjasõlm ja avaldajasõlmed peavad suutma avastada ja töödelda erandeid ja vigu ning nende ilmnemisest teada anda.